

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Kansliråd Johan Lindqvist
Enheten för moms och punktskatter
103 33 Stockholm

Vår referens/dnr: SN 195/2018
Er referens/dnr: Fi 2018/03828/S2

Stockholm, 2019-01-21

Remissvar - promemoria om sänkt mervärdesskatt på elektroniska publikationer

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och anför följande.

Inställning

Svenskt Näringsliv tillstyrker att böcker, tidningar och tidskrifter beskattas med samma skattesats oavsett om publikationen tillhandahålls i fysisk eller digital form. Svenskt Näringsliv avstår från att kommentera den föreslagna skattesatsen som sådan.

Bakgrund

I promemorian föreslås att e-publikationer ska beskattas med samma skattesats som fysiska publikationer, d.v.s. med sex procent. Till grund för förslaget ligger det nyligen antagna EU-direktivet som tillåter att medlemsstaterna tillämpar en reducerad skattesats på vissa tillhandahållanden av e-publikationer.¹ Direktivet medger emellertid inte att den reducerade skattesatsen tillämpas på produkter som helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam eller helt eller huvudsakligen består av rörlig bild eller hörbar musik.

Remisstiden

Svenskt Näringsliv vill inledningsvis påtala problemet med den korta remisstiden. Av Regeringskansliets propositionshandbok (Ds 1997:1) framgår att som huvudregel gäller att en remisstid inte bör sättas kortare än tre månader. Svarstiden i detta fall är alltför kort, bara fem veckor över jul- och nyårshelgerna.

¹ RÅDETS DIREKTIV (EU) 2018/1713 av den 6 november 2018 om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller mervärdesskattesatser som tillämpas på böcker, tidningar och tidskrifter.

Även om det aktuella förslaget är av begränsad omfattning är det inte möjligt att tillsammans med medlemsorganisationer och medlemsföretag i tillräcklig omfattning analysera förslaget. Promemorian baseras på ett EU-direktiv men utan krav på implementering och en längre remisstid hade kunnat medges. Svenskt Näringsliv anser att den utveckling som sker med allt kortare remisstider är oroväckande. Som en konsekvens följer allt fler bristfälliga lagstiftningsprodukter vilket på sikt riskerar att underminera förtroendet för skattesystemet.

Allmänna synpunkter på förslaget

Neutralitetsprincipen är en av de viktigaste principerna som ska medverka till att skatten inte ska påverka t.ex. affärs- eller konsumtionsbeslut samt även medverka till att jämförbara varor och tjänster behandlas lika i momshänseende. Det är viktigt att denna princip får genomslag i lagstiftningsarbetet.

För en genomsnittskonsument torde e-publikationer och "traditionella" publikationer framstå som jämförbara med varandra. Olika skattesatser riskerar att medföra en snedvridning av konkurrensen. Svenskt Näringsliv tillstyrker därför förslaget att böcker, tidningar och tidskrifter beskattas med samma skattesats oavsett om publikationen tillhandahålls i fysisk eller digital form.

Förslaget kan dock förväntas medföra flera svåra gränsdragningsproblem. Det är till exempel inte ovanligt att samma prenumeration ger tillgång till videoklipp, ljudfiler och texter. Många av aktörerna inom exempelvis nyhetsområdet tillhandahåller utöver traditionella artiklar både inspelade filmklipp och livesända nyhetsinslag. De livesända nyhetsinslagen kan ske i både text- och videoform. Hur ska bedömning kring det huvudsakliga användningsområdet bedömas i sådana fall? Promemorian saknar i dessa delar nödvändig vägledning.

Inom området för utbildning, vilket av promemorian lyfts fram som särskilt viktigt för demokrati och likvärdighet, saknas dock viktiga perspektiv och aktualitet kring gränsdragningsproblemen för digitala läromedel. Promemorian pekar främst på de *"kultur- och mediepolitiska skälen"*². Svenskt Näringsliv saknar bredare skol-, landsbygds- och integrationsperspektiv. I en allt snabbare takt digitaliseras skolan och läromedel. Den digitala läroboken innehåller idag även verktyg som pedagogiska film- och ljudklipp, glos-applikationer och andra former av interaktiva tjänster. Digitala läromedel med film- och ljudklipp är viktiga för nyanländas inläring av svenska (SFI), för barn och vuxna med olika former av inlärningsproblem, för skolor i landsorten som kan sakna viss lärarkompetens på orten i exempelvis visst språk. Hur ska bedömning kring det huvudsakliga användningsområdet göras i sådana fall? Promemorian saknar i dessa delar nödvändig vägledning. För att inte motverka de positiva möjligheter digitaliseringen kan medföra inom utbildningsväsendet är det viktigt att inte friskolor som saknar avdragsrätt för ingående moms, missgynnas vid tolkning av skattesatsen för läromedel. Svenskt Näringsliv anser att förslagets påverkan i detta avseende bör behandlas utförligare.

² PM sid 10

Effekter för exempelvis friskolorna bör även kommenteras i avsnittet om effekterna för företagen.³

Vidare efterlyser Svenskt Näringsliv såväl tydligare beskrivning av hur bedömningen ska göras av en tjänsts *huvudsakliga* användningsområde samt även fler belysande exempel. Hur ska t.ex. situationen då ett tillhandahållande består av flera olika delar behandlas? Hur ska begreppen "rörlig bild" och "hörbar musik" förstås i exempelvis ovanstående gränsdragningsituationer? Att enbart hänvisa till tjänstens "innehåll, funktion och användningsområde" är enligt Svenskt Näringsliv inte tillräckligt för att företagen ska erhålla den förutsebarhet som krävs.

Direktivet medger inte att publikationer som helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam eller *helt eller huvudsakligen* består av rörlig bild eller hörbar musik omfattas av en reducerad skattesats. I ljuset av det ovan framförda är det angeläget att det i förarbetena förtydligas hur denna gränsdragnings ska ske för att undvika att momsens syften⁴ eller socialpolitiska mål förfelas. Det bör i det sammanhanget särskilt förtydligas att verktyg vars syfte är att kunna tillgodogöra sig läromedlet / digitala boken normalt ska ses som underordnade och därmed omfattas av den lägre skattesatsen.

Detaljerade synpunkter på förslaget

Svenskt Näringsliv vill inledningsvis uppmärksamma att det i nuvarande lydelse av 7 kap. 1 § 3 st. 2 p. ML finns en hänvisning till punkterna 5, 6, 7 och 10 i samma stycke. Dessa punkter föreslås i promemorian ändras till 6, 7, 8 och 11 utan att hänvisningen i punkt 2 korrigeras i motsvarande mån. Detta bör åtgärdas under det fortsatta arbetet.

Vidare efterfrågas förtydligande vem som avses i 7 kap. 1 § 3 st. 4 p. ML där förslaget ersätter begreppet "läshandikappade" med begreppet "*personer med läsnedsättning*". Av promemorian framgår att någon ändring i sak inte är avsedd.⁵ Trots det är det oklart om denna punkt främst är avsedd för exempelvis synhandikappade eller om även andra med stödbehov omfattas. Detta måste förtydligas.

Vidare ifrågasätts om undantaget från tillämpningen av den reducerade skattesatsen för publikationer som helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam är utformat på det lämpligaste sättet. ML är idag närmast att likställas med ett oöverskådligt lapptäcke. Svenskt Näringsliv är av uppfattningen att onödiga upprepningar så långt som möjligt bör undvikas för att inte i onödan försvåra lagstiftningen ytterligare.

³ Sid 14 avsnitt 6.5

⁴ Se t.ex. Är mervärdesskatten en konsumtionsskatt eller företagsskatt? Docent Pernilla Rendahl, 2015, s. 9 f. https://www.svensktnaringsliv.se/migration_catalog/Rapporter_och_opinionsmaterial/Rapporter/momsrapportpdf_62_1754.html/BINARY/Momsrapport.pdf

⁵ PM sid 16

Den föreslagna punkt 5 ska tillämpas på sådana produkter som avses i punkterna 1–4. Punkterna 1–3 undantar redan produkter som är helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam. Direktivets undantag i detta avseende torde således redan vara uppfyllt och den föreslagna b) i punkt 5 torde således kunna slopas.

Svenskt Näringsliv anser att stort behov finns av övergångsbestämmelser för att underlätta upphandlingar av läromedel för höstterminen som kommer att ske under våren. Om förskottsbetalning sker före 1 juli 2019 avseende digitala läromedel kan detta tillhandahållande inte omfattas av den lägre skattesatsen om inte övergångsbestämmelser införs. Detta kan komma att medföra en onödig fördröjning av digitalisering av utbildningsväsendet.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Anna Sandberg Nilsson

Erik Blomquist